

Sygn. akt I C 2226/19

W Y R O K W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lutego 2022 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie I Wydział Cywilny
w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Edyta Żyła
Protokolant: Ewelina Urbanek

po rozpoznaniu w dniu 9 lutego 2022 r. w Krakowie

na rozprawie
sprawy z powództwa Getin Noble Bank S.A. w Warszawie
przeciwko [REDACTED]
o zapłatę

- I. oddala powództwo;
- II. zasądza od strony powodowej Getin Noble Bank S.A. w Warszawie na rzecz pozwanych [REDACTED] [REDACTED] kwotę 10.834 zł (dziesięć tysięcy osiemset trzydzieści cztery złote) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt I C 2226/19

UZASADNIENIE **wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie** **z dnia 9 lutego 2022 r .**

Strona powodowa Getin Noble Bank S.A. w Warszawie w pozwie skierowanym przeciwko [REDACTED] wniosła o zasądzenie solidarnie od pozwanych na swoją rzecz kwoty 1.214.814,82 zł

wraz z odsetkami za opóźnienie w wysokości dwukrotności oprocentowania umownego, które na dzień sporządzenia pozwu wynosi 10 % w skali roku, ale nie więcej niż odsetki maksymalne za opóźnienie w stosunku rocznym, liczonymi od dnia 3 lipca 2019 r., od kwoty 1.024.718,56 zł i dalszymi odsetkami liczonymi jak pozwie k. 2., oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała, że zawarła z pozwanymi umowę kredytu hipotecznego nr [REDAKTOWANE] z dnia 13 lipca 2007r. Strona powodowa podniosła, że pozwani nie wywiązali się z zobowiązania do terminowego dokonywania spłaty rat w związku z czym pismem z dnia 5 lipca 2017r. zostali wezwana do zapłaty wraz z pouczeniem o możliwości restrukturyzacji kredytu. Strona powodowa zaznaczyła, że wobec nieuregulowania zaległości wypowiedziała pozwanym umowę kredytu pismami z dnia 25 października 2017 r., a roszczenie z tego tytułu jest wymagalne. Strona powodowa wskazała, że na dochodzoną sumę składa się:

- kwota 1.924718,82 zł tytułem należności głównej
- kwota 26019,46 zł tytułem odsetek umownych
- odsetki za opóźnienie naliczone od kwoty 162.260,21 zł od 2.02 2017r.
- kwota 1816,59 zł tytułem opłat i prowizji.

W dniu 23 września 2018r. Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwani złożyli sprzeciw od nakazu zapłaty zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Pozwani zaprzeczyli, aby otrzymali środki z umowy kredytu. Pozwani podnieśli również zarzut nieważności umowy wskazując, że zawarta umowa narusza granicę swobody umów. Nadmienili, że świadczenie zobowiązaniowe powinno być oznaczone w chwili zawarcia umowy. Tymczasem umowa kredytu pozostawała stronie powodowej prawo do swobodnego oznaczenia wysokości świadczenia wg klauzuli indeksacyjnej. Zdaniem pozwanych postanowienia umowne zawarte w umowie kredytu, w tym § 9 ust. 2 umowy i § 10 ust. 3 umowy dotyczące waloryzacji kursem CHF są abuzywne i dlatego też umowa jest nieważna. Pozwani wskazali, że zawarta umowa miała charakter konsumencki, a sposób kształtowania przez nią praw i obowiązków był sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszał interesy pozwanych. że umowa kredytu był od początku

nieważna, a dla oceny ważności umowa są miarodajne okoliczności z chwili jej zawarcia. Zdaniem pozwanych bank nie dochował obowiązku należytego poinformowania ich o ryzyku kursowym. Przeciwnie bank oferował kredyt zapewniając pozwanych o stabilnym charakterze waluty frank szwajcarski. Nadmienili, że bank nie przedstawił żadnego dokumentu w którym miałyby poinformować rzetelnie pozwanych o ryzyku kursowym, zaś samo takie oświadczenie pozwanych zawarte w umowie jest zbyt ogólne. Pozwani wskazali, że abuzywny jest: § 1 ust. 1, § 6 ust. 1, § 9 ust. 2, § 10 ust. 3 umowy, § 19 ust. 5 Regulaminu. Zdaniem pozwanych doszło do naruszenia granic swobody umów z uwagi na zastosowanie mechanizmu indeksacji, który uprawniał bank do jednostronnego określenia wysokości zobowiązania pozwanych przez co kwota kredytu nie była oznaczona. Pozwani podnieśli, że rażącego naruszenia ich interesów należy upatrywać w nierównomiernym rozłożeniu praw i obowiązków stron umowy i wprowadzenie niczym nieusprawiedliwionej dysproporcji obowiązków, w tym przerzucanie nieograniczonego ryzyka kursowego wyłącznie na pozwanych.

W piśmie procesowym z dnia 24 stycznia 2020r. strona powodowa podkreśliła, że klauzule dotyczące sposobu przeliczania wielkości kredytu i rat nie prowadziły do pokrzywdzenia pozwanych, a kurs był wyznaczany w oparciu o obiektywne czynniki. Bank zaznaczył, że zastosowany przez niego kurs miał związek z aktualnym kursem ukształtowanym przez rynek walutowy. Strona powodowa zaznaczyła, że kwestionowane przez pozwanych zapisy umowne nie są abuzywne bowiem nie są sprzeczne z dobrymi obyczajami, ani nie naruszają interesów pozwanych w stopniu rażącym. Strona powodowa podniosła, że jednostronność nie może być utożsamiana z arbitralnością ponieważ w niniejszej sprawie co prawda bankowa tabela kursów nie wyznaczała sztywnych zasad obliczania kursu wymiany CHF/PLN jednak kurs ten nie był wyznaczany dowolnie. Bank ustalał kurs w oparciu o rynek międzybankowy i kurs średni NBP, a pozwani nie wykazali aby doszło w tej kwestii do nadużyć. Strona powodowa podkreśliła także, że interes pozwanych nie został naruszony bowiem kredyty walutowe były bardziej opłacalne niż kredyty złotowe. Ponadto pozwani nie wykazali naruszenia ich interesów. Zdaniem banku nawet jeśli przyjąć, że postanowienia są abuzywne to co do części spłaconych rat niedozwolony charakter postanowień umownych został wyeliminowany bowiem z chwili spłaty nastąpiła konkretyzacja zobowiązania. Zdaniem

banku umowa może być utrzymana w mocy po wyeliminowaniu z niej klauzul indeksacyjnych, które powinny zostać zmodyfikowane za pomocą właściwych przepisów.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Pozwani w dniu 6 lipca 2007r. złożyli wniosek o kredyt hipoteczny wysokości 550.000 zł indeksowanego do CHF na okres 30 lat z przeznaczeniem na cele konsumpcyjne. We wniosku pozwani wskazali, że posiadają wyższe wykształcenie. Pozwani we wniosku zaznaczyli również opcję zabezpieczenia kredytu poprzez ustanowienie hipoteki na nieruchomości.

Dowód: wniosek o udzielenie kredytu hipotecznego nr 67850, k. 251-254.

W dniu 13 lipca 2007r. strona powodowa (ówczesznie działającą pod nazwą Getin Bank S.A.) zawarła z pozwanymi umowę kredytu hipotecznego nr [REDAKTOWANE] indeksowanego kursem CHF. Bank udzielił pozwanym kredytu w kwocie 498.796,06 zł indeksowanego kursem CHF jednocześnie wskazując, że w dacie sporządzenia umowy równowartość kredytu wynosiłaby 226.828,59 CHF, jednak rzeczywista wartość kredytu zostanie określona po wypłacie ostatniej transzy kredytu. W umowie zawarto postanowienie, że kredytobiorca oświadcza, że jest świadomy ryzyka kursowego związanego ze zmianą kursu waluty indeksacyjnej w stosunku do złotego w całym okresie kredytowania i akceptuje to ryzyko (§ 1 ust.1 umowy). Spłata kredytu miała nastąpić w 360 równych ratach kapitałowo - odsetkowych (§ 1 ust. 2 umowy). Oprocentowanie kredytu było zmienne i na dzień sporządzenia umowy wynosiło 6,30 % w skali roku, na które składała się stawka DBCHF i stała marża banku w wysokości 3,79 % (§ 1 ust.3 umowy). Rata kapitałowo- odsetkowa przy założeniu uruchomienia całości kredytu w dacie sporządzenia niniejszej umowy wynosiłaby równowartość 1.555,07 CHF jednak rzeczywista wysokość rat odsetkowych lub rat kapitałowych miała zostać określona w harmonogramie spłat (§ 1 ust.4 umowy).

Kredyt miał zostać przeznaczony na spłatę zobowiązań pozwanych i cele konsumpcyjne (§ 2 umowy).

Jako prawne zabezpieczenie spłaty kredytu wskazano hipotekę kaucyjną do kwoty stanowiącej 170 % kwoty kredytu na nieruchomości

stanowiącej działkę o nr [REDACTED]/1, położoną w Koźmicach Wielkich , objętą kw nr KR1P/[REDACTED]/0 (§ 3 ust. 1 umowy).

Zgodnie z § 6 ust. 1 umowy bankowa tabela kursów sporządzana była przez komórkę Banku na podstawie kursów obowiązujących na rynku międzybankowym w chwili sporządzenia tabeli i po ogłoszeniu kursów średnich NBP, tabela sporządzana jest o godz. 16 każdego dnia roboczego i obowiązuje przez cały następny dzień roboczy.

Stosownie do treści § 9 ust. 2 umowy w dniu wypłaty kredytu lub każdej transzy kredytu kwota wypłaconych środków miała być przeliczana do CHF według kursu kupna walut określonego w Tabeli kursów - obowiązującego w dniu uruchomienia środków. W § 10 ust. 1 umowy kredytobiorcy zobowiązali się dokonać w okresie objętym umową spłaty rat kapitałowo- odsetkowych i odsetkowych w terminach, kwotach i na rachunek wskazany w aktualnym harmonogramie spłat. Wysokość zobowiązania miała być ustalana jako równowartość wymaganej spłaty wyrażonej w CHF po jej przeliczeniu według kursu sprzedaży walut określonego Bankowej Tabeli kursów walut dla kredytów dewizowych oraz indeksowanych kursem walut obcych” do CHF obowiązującego w dniu spłaty (§ 10 ust. 3 umowy).

Kredyt oprocentowany został wg zmiennej stopy procentowej, która ulega zmianie w pierwszym dniu najbliższego miesiąca następującego po ostatniej zmianie indeksu DBCHF (§ 13 ust. 1 umowy). Indeks DBCHF dla każdego miesiąca oblicza się jako średnią arytmetyczną stawek LIBOR 3m obowiązujących w dniach roboczych w okresie liczącym od 26 dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc ostatni do 25 dnia miesiąca poprzedzającego zmianę (§ 13 ust. 2 umowy).

W razie nieterminowej spłaty całości lub części raty wynikającej z umowy kredytu, niespłacone kwoty traktowane są jako zadłużenie przeterminowane. Zgodnie z § 14 ust. 2 umowy Bank był uprawniony do naliczania od wymagalnego kapitału odsetek karnych w wysokości podwójnego oprocentowania umownego z zastrzeżeniem ust. 3. Stosownie do treści ust. 3 jeżeli kredytobiorca mimo upływu okresu wypowiedzenia nie ureguluje należności bank był uprawniony w następnym dniu po upływie terminu wypowiedzenia dokonać przewalutowania całego wymagalnego zadłużenia na PLN z zastosowaniem aktualnego kursu sprzedaży dewiz określonego przez Bank w Tabeli kursów. Poczynając od dnia przewalutowania bank był uprawniony do pobierania od wymagalnego kapitału karnych odsetek w wysokości 2- krotności

oprocentowania kredytów udzielanych w PLN przy zastosowaniu aktualnego wskaźnika DBPLN oraz marży obowiązującej w dniu wypłaty kredytu lub jego pierwszej transzy (§ 14 ust. 3 umowy). Indeks DBCHF dla każdego miesiąca oblicza się jako średnią arytmetyczną stawek WIBOR 3m obowiązujących w dniach roboczych w okresie liczonym od 26 dnia miesiąca, poprzedzającego miesiąc ostatni do 25 dnia miesiąca poprzedzającego zmianę (§ 14 ust. 4 umowy).

Bank był uprawniony do poboru opłat i prowizji za wykonanie czynności pozostających w związku z zwartą umową kredytową w wysokości obowiązującej w Tabeli Prowizji i opłat obowiązującej w dniu dokonania czynności (§ 15 ust. 1 umowy).

Stosownie do treści § 22 ust. 1 umowy w razie stwierdzenia przez bank że warunki udzielonego kredytu nie zostały spełnione lub w razie zagrożenia terminowej spłaty kredytu z powodu złego stanu majątkowego kredytobiorcy, w szczególności w przypadku niespłacenia dwóch rat odsetkowych lub odsetkowo- kapitałowych bank był uprawniony do wypowiedzenia umowy kredytu w całości lub w części. Okres wypowiedzenia wynosił 30 dni (§ 22 ust. 2 umowy). Po upływie okresu wypowiedzenia kredytobiorcy zobowiązali się do niezwłocznego zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami za okres korzystania z kredytu (§ 22 ust. 3 umowy).

Ogólne warunki umowy znajdujące zastosowanie do umowy kredytu zostały zawarte w Regulaminie do umowy kredytu hipotecznego, stanowiącego integralną część umowy (§ 25 ust. 1 umowy). Zgodnie z § 19 ust. 5 Regulaminu w przypadku kredytu indeksowanego w walucie obcej kwota raty spłaty obliczona jest wg kursu sprzedaży dewiz obowiązującym w Banku na podstawie obowiązującej w Banku Tabeli kursów z dnia wpływu środków.

Dowód: umowa kredytu hipotecznego nr [REDACTED] z dnia 13.07.2007r., k. 26-32; Regulamin do umowy kredytu hipotecznego, k. 33-43.

W dniu 20 lipca 2007r., 8.sierpnia 2007 pozwani złożyli wniosek o wypłatę kredytu.

Dowód: wniosek o wypłatę kredytu, k. 255, 257, 258

Kredyt hipoteczny został uruchomiony w dwóch transzach.

Dowód: dyspozycja uruchomienia kredytu, k. 156, dyspozycja uruchomienia kredytu, k. 158.

Strona powodowa zawarła z pozwanymi siedem aneksów do umowy kredytu, w których zmodyfikowano wysokość zobowiązania i warunki spłaty. Do aneksu nr 4 zaległości pozwanych w spłacie wskazywano w PLN, a od aneksu nr 5 w CHF. Dokonywano modyfikacji w spłacie.

Dowód; aneksy , k. , 53-74

W dniu 16 kwietnia 2012 r. strona powodowa zawarła z pozwanymi aneks nr 2 do umowy. Aneksem zmieniono zasady spłaty kredytu wskazując, że spłata kredytu nastąpi do dnia 30 kwietnia 2043r. Aneksem nr 2 zmieniono zasady spłaty kredytu w ten sposób, że w okresie 60 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego Aneksu pozwani zobowiązali byli do zapłaty miesięcznych rat do wysokości stanowiącej równowartość w złotych polskich kwoty 689 CHF. Spłaty miały być zaliczane na poczet spłaty kapitału natomiast spłata pozostałej części każdej raty kredytu została odroczone na okres 60 miesięcy (§ 1 ust. 2 aneksu nr 2) Odsetki miały być naliczone lecz ich spłata została odroczone. Bank po upływie 60 miesięcy od dnia wejścia w życie aneksu nr 2 miał doliczyć do salda kapitału kredytu odsetki, których spłata została zawieszona (§ 1 ust. 5 aneksu nr 2). Bank miał prawo wypowiedzieć aneks w przypadku braku spłaty co najmniej 2 rat oraz w przypadku zaistnienia przesłanek określonych w umowie kredytu (§ 6 ust. 1 aneksu nr 2)

Dowód: aneks nr 2 do umowy kredytu , k. 55-56.

Pismami z dnia 5 lipca 2017r. strona powodowa wezwała pozwanych do zapłaty zaległości w terminie 14 dni. Bank poinformował pozwanych o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia w terminie 14 dni.

Dowód: wezwanie do zapłaty r., k. 77-78.

Pismami z dnia 25 października 2017r. strona powodowa skierowała do pozwanych oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia.

Dowód: oświadczenie o wypowiedzeniu wraz potwierdzeniem odbioru, k. 86-106.

Pismami z dnia 11 stycznia 2018r. strona powodowa wezwała pozwanych do zapłaty całego zadłużenia z umowy kredytu.

Dowód: wezwanie do zapłaty, k. 109-114

Pozwani zaciągali wcześniej kredyty, na spłatę zobowiązań, brali kolejne kredyty. Kredyt udzielony im przez stronę powodową miał być kredytem konsolidacyjnym, pozwolić na spłatę wszystkich zobowiązań, w tym kredytu hipotecznego udzielonego przez Santander Consumer Bank SA.. Pozwani nie posiadali zdolności kredytowej, aby zaciągnąć kredyt złotówkowy. Przedstawiciel banku zachęcał pozwanych do wzięcia kredytu frankowego. Pozwani byli zapewniani, że frank szwajcarski to stabilna waluta, a kredyt walutowy jest korzystniejszy niż kredyt złotówkowy. Pozwana pracowała jako kierownik sekretariatu w Sadzie Rejonowym w Wieliczce i zarabiała 4178,75 zł brutto, a pozwany prowadził działalność gospodarczą pracując na ryczałt. Pracownik banku przed zawarciem umowy przedstawiał pozwanym wykresy, z których wynikało, że kurs CHF nie odnotowuje wzrostu i jest stabilny. Nie wskazano pozwanym, jak wysokie jest ryzyko wzrostu kursu waluty i nie przeprowadzono symulacji wysokości rat kredytu przy wzroście kursu CHF. Pozwani nie mieli wiedzy w jakiej skali się to będzie odbywać. Pozwani nie mieli możliwości prowadzenia negocjacji z bankiem w kwestii warunków umowy, ponieważ strona powodowa przedstawiła im do podpisu gotową umowę. Pozwani spłacali raty kredytu w złotych. Żeby dowiedzieć się jaka jest aktualna wysokość raty do spłaty pozwana dzwoniła do banku i wpłacała ratę w wysokości wskazanej przez pracownika banku. Pozwani spłacali raty kredytu do maja 2017r. Umowa została zawarta za pomocą wzorców umownych stosowanych przez Bank udzielający kredytu.

Dowód: z przesłuchania pozwanych - k. 302 - 304 r

Pozwani spłacili na poczet kredytu raty w łącznej wysokości 247.109,55 zł.

Dowód: opinia biegłego, k. 383-385.

Od daty zawarcia umowy kurs CHF znacznie wzrósł (na datę zamknięcia rozprawy kurs wynosił ok. 4,29 zł), co spowodowało wzrost rat, które winni byli uiszczać pozwani oraz ogólnego salda zadłużenia z tytułu opisywanej umowy kredytu.

Getin Noble Bank S.A. jest następcą prawnym Getin Banku S.A. pod tytułem ogólnym (okoliczność bezsporna).

Poza okolicznościami, które zostały przez strony przyznane (art. 229 k.p.c.) lub też taką ocenę uzasadniał przebieg całego postępowania (art. 230 k.p.c.), istotne dla sprawy fakty Sąd ustalił w oparciu o opinię biegłego sądowego, dokumenty przedłożone do akt sprawy, których autentyczność i wiarygodność nie budziła wątpliwości Sądu i nie była skutecznie zakwestionowana przez żadną ze stron. Sąd oparł się także na zeznaniach pozwanych, które tutaj Sąd uznał za wiarygodne, gdyż były one spójne, logiczne co sprawiło, że nie było podstaw do odmowy im wiary.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Strona powodowa Getin Noble Bank S.A. w Warszawie w pozwie wniosła o zasądzenie solidarnie od pozwanych na swoją rzecz kwoty 1.214.814,82 zł wraz z odsetkami liczonymi jak w pozwie (k. 2). Strona powodowa oparła swoje roszczenie na zawartej z pozwanymi umowie kredytu. Tę podstawę wskazywała jako jedyną podstawę roszczenia, mimo zarzutów podnoszonych przez pozwanych dotyczących nieważności postępowania., wskazując, iż umowa jest ważna. Skoro pozwani zgłaszali takie zarzuty to oczywistym jest, iż nie potwierdzają ważności zawartej umowy. Nie można też twierdzić, iż nie zdawali sobie sprawy ze składnych oświadczeń, w sytuacji, gdy nie miały znaczenia ewentualne obawy, iż z nieważnością wiąże się konieczność rozliczenia stron i zwrotu dokonanych na rzecz drugiej strony świadczeń. Bowiem według twierdzeń strony powodowej umowa i tak została wypowiedziana, kredyt dochodzony wraz z wszelkimi kosztami i odsetkami w wysokości ponad dwukrotnej wartości środków przelanych na rzecz pozwanych.

Pozwani wnieśli o oddalenie powództwa powołując się nieważność umowy z uwagi na fakt, iż zawiera ona postanowienia abuzywne w zakresie klauzul indeksacyjnych oraz narusza zasady swobody umów i właściwości stosunku zobowiązaniowego.

Zarzut nieważności umowy z uwagi na naruszenie granic swobody umów.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty

wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Zgodnie z art. 58 § 1 k.c., czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Czynnością prawną, której ważność pozwani kwestionują na gruncie powołanego wyżej przepisu, jest umowa kredytu zawarta przez nich z Bankiem. W ocenie powodów jest ona niezgodna z przepisem art. 353 (1) k.c., bowiem postanowienia określające mechanizm indeksacji powodują, że kwota kredytu nie jest ściśle oznaczona.

W ocenie tut. Sądu kwestionowane przez pozwanych postanowienia umowy nie naruszają art. 353 (1) k.c. bowiem nie powodują, że kwota kredytu nie jest ściśle oznaczona. Zgodnie z tym przepisem strony zawierające umowę mogą określić stosunek prawny według swojego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze stosunku), ustawie albo zasadom współżycia społecznego. Zasadniczym elementem każdego zobowiązania umownego jest możliwość obiektywnego i dostatecznie dokładnego określenia świadczenia. Przy określeniu świadczenia możliwe jest odwołanie się do konkretnych podstaw, możliwe jest również odwołanie się w tym zakresie do woli osoby trzeciej. Jednakże w każdym wypadku umowa będzie sprzeczna z naturą zobowiązania jako takiego, jeśli określenie świadczenia zostanie pozostawione woli wyłącznie jednej ze stron.

Umowa kredytu zawarta przez strony stanowiła specyficzny podtyp umowy kredytu – umowę kredytu indeksowanego do waluty obcej, w tym wypadku – franka szwajcarskiego. Kwota kredytu została wskazana w umowie jako kwota w walucie złoty polski. Indeksacja kredytu do waluty obcej polegała na tym, że:

- o kwota kredytu wypłacona pozwanym w walucie złoty polski podlegała przeliczeniu na kwotę w walucie CHF według kursu waluty CHF wskazanego w umowie;
- o wysokość rat kredytu wyrażona była w walucie CHF;
- o harmonogram spłat był przygotowywany dla rat kredytu w CHF,
- o oprocentowanie kredytu wyliczane było w oparciu o stawkę rynku pieniężnego LIBOR 3-miesięczny, stosowaną dla waluty CHF;

o pozwani mieli spłacać raty kredytu w walucie złoty polski po uprzednim przeliczeniu według określonego w umowie kursu waluty CHF.

W ocenie Sądu umowa kredytu zawarta przez strony zawierała wszystkie konieczne elementy określone w art. 69 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe. Kwota kredytu została wyraźnie oznaczona w § 1 ust. 1 umowy i nie różniła się ona od kwoty rzeczywiście wypłaconej pozwanym (k. 156 i 158). Fakt, że ostatecznie kwota w złotych polskich, którą pozwani muszą zwrócić do Banku tytułem spłaty rat kapitałowych jest wyższa od kwoty faktycznie wypłaconego im kredytu wynika z zastosowanego w umowie mechanizmu waloryzacji kwoty kredytu do waluty CHF. Zastosowanie takiego mechanizmu w dacie zawierania umowy było możliwe na gruncie zasady swobody umów wyrażonej w art. 353¹ k.c. i zastosowania instytucji umownej waloryzacji z art. 358¹ § 2 k.c., zgodnie z którym strony mogą zastrzec w umowie, że wysokość świadczenia pieniężnego zostanie ustalona według innego niż pieniądź miernika wartości.

Podkreślenia wymaga przy tym, że ustawodawca już po zawarciu przez strony spornej umowy kredytu wprowadził do ustawy - Prawo bankowe przepisy odnoszące się do kredytów indeksowanych do waluty obcej i kredytów denominowany w walucie obcej. Ustawą z dnia 29 lipca 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie w dniu 26 sierpnia 2011 r., do art. 69 ustawy dodano zapis ust. 2 pkt. 4a, zgodnie z którym umowa o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska powinna określać w szczególności szczegółowe zasady określania sposobów i terminów ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego w szczególności wyliczana jest kwota kredytu, jego transz i rat kapitałowo-odsetkowych oraz zasad przeliczania na walutę wypłaty albo spłaty kredytu, oraz zapis ust. 3, zgodnie z którym w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, kredytobiorca może dokonywać spłaty rat kapitałowo-odsetkowych oraz dokonać przedterminowej spłaty pełnej lub częściowej kwoty kredytu bezpośrednio w tej walucie; w tym przypadku w umowie o kredyt określa się także zasady otwarcia i prowadzenia rachunku służącego do gromadzenia środków przeznaczonych na spłatę kredytu oraz zasady dokonywania spłaty za pośrednictwem tego rachunku. Powołując się na założenie racjonalności ustawodawcy należy stwierdzić, że nie wprowadzałyby on do porządku prawnego zasad regulujących warunki umów, które uznawałyby

za nieważne z mocy samego prawa. Nadto pogląd o dopuszczalności umowy kredytu indeksowanego przed omówioną powyżej nowelizacją ustawy - Prawo bankowe należy uznać za ugruntowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 27 lutego 2019 r., II CSK 19/18, LEX nr 2626330 i powołane tam wcześniejsze orzecznictwo). Konstrukcja umowy kredytu indeksowanego do waluty CHF zawartej przez strony niniejszego postępowania jest zaś w swojej istocie zbieżna z konstrukcją określoną w powyższych przepisach. W związku z powyższym zarzut nieważności umowy z powodu naruszenia granic swobody umów jest bezzasadny.

Zarzut nieważności umowy z uwagi na zastosowanie w niej niedozwolonych klauzul umownych - art. 385¹ k.c.

Pozwani zarzucili przedmiotowej umowie, iż bank zastosował w niej niedozwolone klauzule umowne w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. Kwestionowane klauzule dotyczą zasad przeliczania kwoty kredytu po kursie kupna waluty CHF (§ 1 ust. 1 i § 9 ust. 2 umowy), wysokości rat kredytu po kursie sprzedaży waluty CHF (§ 10 ust. 3 umowy). Pozwani podnieśli, że stwierdzenie nieważności klauzuli przeliczeniowej pociąga za sobą nieważność całej umowy.

Podkreślenia wymaga fakt, że umowa jest skonstruowana w ten sposób, że w trakcie trwania umowy zobowiązanie konsumenta jest wyrażone w CHF. Wszelkie koszty umowy, wynagrodzenie banku, w tym odsetki odnoszą się do kwoty zobowiązania w CHF. Intencją stron było, aby oprocentowanie odnosiło się do zobowiązania wyrażonego w CHF. W czasie gdy była zawierana przedmiotowa umowa, banki stosowały oprocentowanie LIBOR do zobowiązań wyrażonych w CHF, a WIBOR do zobowiązań wyrażonych w PLN. W przedmiotowej umowie zastosowano stawkę LIBOR 3m, dlatego, że kwota zobowiązania wyrażona miała być w CHF. Stąd uzasadniony jest wniosek, że konstrukcja umowy przewidywała silne związanie postanowień odsetkowych z waloryzacją. Powyższe prowadzi do wniosku, że strony nigdy nie zawarłyby umowy złotówkowej przy odsetkach LIBOR. Wydaje się, że operacja utrzymania umowy w mocy poprzez usunięcie waloryzacji z umowy, przy pozostawieniu odsetek w wysokości LIBOR doprowadziłaby do przekształcenia przedmiotowej umowy w stopniu wykraczającym ponad uprawnienia wynikające z art. 385¹ par 1 i 2 k.c. Podsumowując należy stwierdzić, iż w rozważanej tu umowie indeksacja do określonej waluty jest nierozzerwalnie związana z

oprocentowaniem (stawką referencyjną) stosowanym dla tej waluty. Wprawdzie kredyt w walucie obcej nie może być traktowany jako instrument finansowy, dlatego też nie podlegał on nigdy restrykcyjnym regulacjom dyrektywy MIFID (por. wyrok TSUE z 3 grudnia 2015 r. w sprawie C -312/14 Banif Plus Bank Zrt. vs. Lantos). Natomiast rozważając problematykę kredytu w walucie obcej TSUE w wyroku C-186/17 stwierdził, iż *kredytobiorca musi zostać jasno poinformowany, że podpisując umowę kredytu w obcej walucie, ponosi pewne ryzyko kursowe, które z ekonomicznego punktu widzenia może okazać się dla niego trudne do udźwignięcia w przypadku dewaluacji waluty, w której otrzymuje wynagrodzenie. Bank, musi przedstawić ewentualne wahania kursów wymiany i ryzyko wiążące się z zaciągnięciem kredytu w walucie obcej, zwłaszcza w przypadku, gdy konsument będący kredytobiorcą nie uzyskuje dochodów w tej walucie. Do sądu krajowego należy ustalenie, czy bank przedstawił zainteresowanym konsumentom wszelkie istotne informacje pozwalające im ocenić, jakie konsekwencje ekonomiczne ma dla ich zobowiązań finansowych warunek umowy, zgodnie z którym kredyt należy spłacić w tej samej walucie obcej co waluta, w której został on zaciągnięty.* Ryzyko wynikające ze zmiany kursu waluty obcej dla kredytobiorcy ma dwa zasadnicze skutki. Po pierwsze zmieniający się kurs waluty skutkuje zmianą wysokości rat kapitałowo-odsetkowych. Drugą konsekwencją związania kredytu z kursem waluty obcej jest zmiana wysokości zadłużenia pozostającego do spłaty. Przy standardowej obsłudze kredytu ta okoliczność nie jest dostrzegana, zwłaszcza że zwiększenie raty na skutek wzrostu kursu było niwelowane spadkiem stopy procentowej. Saldo zadłużenia staje się istotne przy sprzedaży nieruchomości lub przy wypowiedzeniu umowy - wiążącym się zazwyczaj z przewalutowaniem po bieżącym kursie. Przy wskazanym wyżej wzroście kursu pomimo uiszczania rat przez rok okazuje się, że wysokość kredytu pozostałego do spłaty nie zmalała (nawet minimalnie), ale wzrosła. Nierzadko okazuje się, że pomimo kilkuletniej spłaty kredytu nadal do spłacenia pozostaje dwukrotność udzielonej kwoty. Ta właściwość kredytu walutowego nie jest intuicyjna i odbiega od standardowego kredytu w złotówkach, w którym kwota do pozostała zapłaty praktycznie zawsze zmniejsza się z upływem czasu i płaceniem kolejnych rat. Dla wielu osób (w tym powoda) właśnie ta cecha kredytu walutowego stanowiła największe zaskoczenie. Dotychczasowa zmienność kursu danej waluty - mimo iż łatwa do ustalenia - nie jest powszechnie znana. Dla oceny korzyści i ryzyka

płynącego z zawarcia umowy kredytu związanego z walutą, a zwłaszcza porównania go z kredytem złotówkowym niezbędne jest określenie nie tylko bieżących parametrów, ale i możliwego niekorzystnego rozwoju sytuacji na rynku. W konsekwencji minimalny poziom informacji o ryzyku kursowym związanym z zaciągnięciem kredytu w CHF obejmuje wskazanie maksymalnego dotychczasowego kursu oraz obliczenie wysokości raty i zadłużenia przy zastosowaniu tego kursu. Dopiero podanie tych informacji zdaniem Sądu jest na tyle jasne i precyzyjne, że pozwala przeciętnemu konsumentowi na podjęcie racjonalnej decyzji odnośnie ewentualnej opłacalności kredytu i płynącego stąd ryzyka finansowego. Wobec niejednoznacznego podania informacji o ryzyku kursowym klauzula indeksacyjna może podlegać kontroli nawet jako świadczenie główne.

Zgodnie z art. 385¹ §1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. § 2. Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. § 3. Niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. § 4. Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje (art. 385-2 k.c.). Oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny. Należy wskazać, że art 385(1) k.c. został wprowadzony do polskiego systemu prawnego na skutek implementowania Dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5-04-1993 w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz. UE z dnia 21-04-1993). W preambule ww. dyrektywy wskazano, że niezbędne jest ustalenie ogólnych kryteriów oceny nieuczciwego charakteru warunków umowy. Ocena nieuczciwego charakteru warunków umowy dokonywana, zgodnie z wybranymi ogólnymi kryteriami, zwłaszcza w wypadku działalności dotyczącej sprzedaży czy dostawy o charakterze publicznym,

zapewniającej usługi o charakterze powszechnym, musi być uzupełniona środkami umożliwiającymi dokonanie ogólnej oceny różnych interesów, w tym działania w dobrej wierze. Przy dokonywaniu oceny działania w dobrej wierze będzie brana pod uwagę zwłaszcza siła pozycji przetargowej stron umowy, a w szczególności czy konsument był zachęcany do wyrażenia zgody na warunki umowy i czy towary lub usługi sprzedawane lub dostarczane były na specjalne zamówienie konsumenta. Sprzedawca lub dostawca spełnia wymóg działania w dobrej wierze, jeżeli traktuje on drugą stronę umowy w sposób sprawiedliwy i słuszny, należycie uwzględniając jej prawnie i uzasadnione roszczenia. Zgodnie z art 3 dyrektywy warunki umowy, które nie były indywidualnie negocjowane, mogą być uznane za nieuczciwe, jeśli stoją w sprzeczności z wymogami dobrej wiary, powodują znaczącą nierównowagę wynikającą z umowy, praw i obowiązków ze szkodą dla kontrahenta. Warunki umowy zawsze zostaną uznane za niewynegocjowane indywidualnie, jeżeli zostały sporządzone wcześniej i konsument nie miał w związku z tym wpływu na ich treść, zwłaszcza jeśli zostały przedstawione konsumentowi w formie uprzednio sformułowanej umowy standardowej. Zgodnie z art 5 w przypadku umów, w których wszystkie lub niektóre z przedstawianych konsumentowi warunków wyrażone są na piśmie, warunki te muszą zawsze być sporządzone prostym i zrozumiałym językiem.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, iż pozwani zawierali umowę kredytu we własnym imieniu, jako osoby fizyczne, a jako cel umowy wskazano m.in. spłatę innych kredytów, spłatę kredytu na samochód i inne cele konsumpcyjne. Zatem nie budzi wątpliwości ich status konsumenta. Przepis art. 22¹ k.c. stanowi bowiem, iż za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

W następnej kolejności należy podnieść, że warunki przedmiotowej umowy poza wybraniem kwoty kredytu nie były indywidualnie uzgadniane z pozwanymi. Bank sformułował treść umowy, regulamin, aneksy do umowy i pozwani mogli wyłącznie podpisać umowę lub zrezygnować z jej zawarcia. W ocenie Sądu istotnego znaczenia nabiera fakt, że postanowienia te zostały przejęte ze stosowanego u strony powodowej wzorca umownego. Co do zasady postanowienia zawarte we wzorcach umownych nie podlegają negocjacji lub podlegają negocjacjom jedynie w niewielkim zakresie. Co więcej, z zeznań pozwanych wynika, że nie mieli oni żadnej możliwości negocjować z Bankiem sposobu przeliczania rat

kredytu i kapitału. Jako że treść postanowień umowy została jednostronnie narzucona pozwanym przez Bank, a pozwani nie mieli na nią żadnego realnego wpływu, nie sposób uznać postanowień umowy za indywidualnie uzgodnione między stronami. Należy wskazać, iż ciężar wykazania, iż warunki umowy zostały indywidualnie uzgodnione obciąża przedsiębiorę. W niniejszej sprawie należy wskazać, iż strona powodowa nie podołała temu warunkowi. Sformułowania dotyczące indeksacji wpływały na charakter umowy, brak informacji, aby strony negocjowały ten mechanizm, sposób jego działania i stosowane przeliczniki.

Podkreślić należy, że przedstawiciel banku nie zwracał uwagi pozwanym na niebezpieczeństwo związane z możliwością jednostronnego ustalenia przez bank kursów waluty, a pozwani nie zdawali sobie sprawy z ww. niebezpieczeństwa. Należy zaznaczyć, że umowa była tak skonstruowana, iż bank w sposób zupełnie arbitralny ustalał wysokość kursu, po którym zostanie dokonane przeliczenie PLN do CHF. Bank co prawda podnosił, że w § 6 umowy zawierał szczegółową definicję bankowej tabeli kursów jednak zdaniem Sądu definicja ta była sformułowana niejasno i nie sposób w oparciu o nią obiektywnie zweryfikować zasad ustalania kursów po których miała być przeliczana kwota kapitału i rata kredytu. Podkreślenia wymaga fakt, że bank określając zasady tworzenia tabeli kursów i zawartych w niej kursów walut posłużył się pojęciami, których znaczenia nie sposób ustalić. Tabela miała być bowiem sporządzana na podstawie kursów obowiązujących na rynku międzybankowym w chwili sporządzania tabeli i po ogłoszeniu kursów średnich przez NBP. Żadne z postanowień umowy nie definiuje jednak pojęcia „rynek międzybankowy” oraz nie określa co oznacza „na podstawie”. Przede wszystkim nie wiadomo w jaki sposób są ustalane kursy na „rynku międzybankowym” i jaki rynek brany jest pod uwagę, tj. rynek międzybankowy funkcjonujący w Polsce, czy rynek międzynarodowy. Nie można również określić w jaki sposób konieczność ustalania kursów na podstawie kursów obowiązujących na rynku międzybankowym miałyby wyznaczać wysokość kursów ustalonych przez bank i tym samym eliminować dowolność banku w kształtowaniu wysokości kursu. Użycie pojęcia „na podstawie” nie oznacza zgodności ustalanych kursów z kursami obowiązującymi na „rynku międzybankowym”, a wymaga jedynie istnienia bliżej nieokreślonego, odniesienia się do kursów z tego rynku. W związku z tym w ocenie Sądu sposób przeliczenia wypłaconego w złotych kredytu i spłaconych rat, odwołujący się do tabeli kursowej banku,

ukszałtował prawa i obowiązki konsumentów w sposób rażąco sprzeczny z dobrymi obyczajami, naruszając ich interesy. Rażące naruszenie interesów konsumenta oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków wynikających z umowy na jego niekorzyść, skutkującą niekorzystnym ukształtowaniem jego sytuacji ekonomicznej oraz jego nierzetelnym traktowaniem. Odwołanie do kursów walut zawartych w "Tabeli kursów" banku oznacza naruszenie równorzędności stron umowy przez nierównomierne rozłożenie uprawnień i obowiązków między partnerami stosunku obligacyjnego. Ukształtowane jednostronnie w umowie kredytowej w drodze postanowienia zaczerpniętego z wzorca umowy przez bank uprawnienie do ustalania kursu waluty nie może być dowolne, tj. nie doznawać żadnych ograniczeń w postaci skonkretyzowanych, obiektywnych kryteriów zmian stosowanych kursów walutowych. Należy je ocenić jako element treści umowy skutkujący nierównomiernym rozkładem praw i obowiązków stron umowy kredytowej, prowadzący do naruszenia interesów konsumenta, w tym przede wszystkim interesu ekonomicznego. W tym zakresie istotne znaczenie należy także przypisać wymaganiu właściwej przejrzystości i jasności postanowienia umownego, czyli odpowiedzi na pytanie, czy zawarta umowa wskazuje w sposób jednoznaczny powody i specyfikę mechanizmu przeliczania waluty, tak by konsument mógł przewidzieć, na podstawie transparentnych i zrozumiałych kryteriów, wynikające dla niego z tego faktu konsekwencje ekonomiczne (tak: Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2019 r. V CSK 347/18. W przedmiotowej sprawie umowa nie zawierała przejrzystych postanowień w zakresie klauzul przeliczeniowych w związku z czym pozwani nie mogli przewidzieć jaka będzie ostateczna wysokość kapitału do spłaty i rat kredytu przy zastosowaniu mechanizmu indeksacji. Kredytobiorca narażony jest w ten sposób na arbitralność decyzji banku, a równocześnie, wobec braku jakichkolwiek kryteriów, nie przysługują mu żadne środki, które pozwoliłyby chociażby na późniejszą weryfikację prawidłowości kursu ustalonego przez bank. Naliczenie spreadu kupna powoduje powiększenie kapitału kredytu bez wyraźnego powiadomienia o tym kredytobiorcy; stanowi *de facto* prowizję banku, która jednak nie jest wyraźnie wskazywana w treści umowy. W konsekwencji wpływa następnie na wysokość kosztów kredytu. Bez wątpienia stanowi to rażące naruszenie interesów konsumenta, narażając go na brak bezpieczeństwa i możliwości przewidzenia skutków umowy. Jest to przy tym postępowanie nieuczciwe, sprzeczne z dobrymi obyczajami jako rażąco naruszające równowagę stron

umowy na korzyść strony silniejszej, która nie tylko może żądać spełnienia świadczenia w określonej przez siebie wysokości, ale też korzystać z szeregu postanowień o charakterze sankcji (m.in. podwyższone karne oprocentowanie, możliwość wypowiedzenia umowy), gdyby konsument takiego świadczenia nie spełniał. Uznanie klauzuli spreadu walutowego za postanowienie niedozwolone można uznać za pogląd ugruntowany zarówno na gruncie dyrektywy i orzecznictwa Sadu Najwyższego.

Należy podkreślić, że zdaniem Sądu abuzywność powyższych postanowień nie polega na samym włączeniu do umowy ryzyka kursowego i przeliczeń z zastosowaniem spreadu, ale nieprawidłowym pouczeniu o zakresie skutków tak ustalonych regulacji. Jeżeli na ryzyko walutowe, speady godzi się konsument należycie poinformowany, to równowaga kontraktowa jest w pełni zachowana i zawierania umów odwołujących się do tego ryzyka nie można czynić zarzutu przedsiębiorcy. Dlatego przedstawienie prawidłowego pouczenia niweczy zarzut naruszenia obowiązku informacyjnego przez bank.

Strona powodowa podnosiła, że w drodze aneksu zmieniono sposób przeliczania rat i wysokość zobowiązania bowiem rata kredytu miała być ustalana jako równowartość wymaganej spłaty wyrażonej w CHF po jej przeliczeniu według kursu sprzedaży walut ustalanego przez NBP. Należy jednak podnieść, że ocena, czy postanowienie umowne jest niedozwolone (art. 3851 § 1 k.c.), dokonuje się **według stanu z chwili zawarcia umowy** (por: Uchwała Sądu Najwyższego 7 sędziów z dnia 20 czerwca 2018 r. III CZP 29/17). W chwili zawarcia umowy istniał taki stan, że kredyt musiał być wypłacony w złotych (jednocześnie przewalutowany w oparciu o kurs ustalany przez bank). W świetle chwili na którą ocenia się abuzywność postanowień umowy, nie mają znaczenia zmiany umowy po dacie zawarcia umowy kredytu, podpisywanie aneksów, w szczególności, że kredytobiorcy podpisując aneksy na pewno nie byli świadomi abuzywności postanowień umowy. Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że postanowienia umowy, umożliwiały stronie powodowej arbitralne ustalenie kursu wymiany waluty, a więc arbitralne ustalenie wysokości zobowiązania pozwanych. Natomiast twierdzenia banku, że zastosował rynkowe kursy, albo, że warunki rynkowe wymuszały na banku stosowanie rynkowych kursów, nie mają znaczenia w świetle tego, iż ocena abuzywności następuje na chwilę zawarcia umowy - chodzi bowiem o samą możliwość naruszenia interesów konsumenta, na skutek zapisu umowy umożliwiającego dowolne (nieograniczone) ustalenie kursu - a nie

o to czy bank w konsekwencji zawartej umowy, ustalał czy nie kursy na poziomie rynkowym. W umowie wskazano wyłącznie, że kurs zostanie ustalony w oparciu o tabele ustalane przez bank. Nie określono żadnych jednoznacznych w swej treści wytycznych ani ograniczeń związanych z powyższymi czynnościami banku. Strona powodowa na podstawie tak sformułowanych przepisów, w każdej chwili mogła podjąć dowolną decyzję co do wyznaczenia kursu waluty i tym samym określenia wysokości zobowiązania kredytobiorców. To czy ta decyzja w świetle warunków rynkowych byłaby racjonalna nie ma znaczenia. Istotnym jest wyłącznie to, że od decyzji banku zależy kurs waluty i wysokość zobowiązania kredytobiorców. Sąd bada abuzywność na chwilę podpisania umowy, badając czy dane postanowienie jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i nieuczciwe – w tym znaczeniu, że umożliwia potencjalne pokrzywdzenie konsumenta, a nie czy bank wykonując umowę działał uczciwie. W związku z powyższym postanowienia umowy umożliwiające ustalenie kursu wymiany waluty w sposób arbitralny, a poprzez to ustalenie w sposób arbitralny wysokości zobowiązania pozwanych należy uznać za rażąco naruszające ich interesy i sprzeczne z dobrymi obyczajami.

Podkreślenia wymaga również, że w ocenie Sądu kwestionowane przez pozwanych klauzule umowne określają główne świadczenia stron. Mechanizm indeksacji kredytu do waluty obcej wpływa na wysokość rat kredytu w złotych polskich spłacanych przez pozwanych. Po pierwsze, poprzez przeliczenie kwoty kredytu wypłaconej powodom w walucie złoty polski na walutę CHF po kursie wskazanym w umowie dochodzi do ustalenia kwoty kapitału kredytu w walucie CHF, jaka ma zostać przez pozwanych spłacona, stanowiącej podstawę do ustalenia wysokości poszczególnych rat kapitałowych w walucie CHF. Po drugie, poprzez przeliczanie kwoty poszczególnych rat wyrażonych w CHF na walutę złoty polski po kursie wskazanym w umowie dochodzi do ustalenia wysokości rat spłacanych ostatecznie przez pozwanych. Mechanizm indeksacji kredytu do waluty obcej kształtuje więc w sposób bezpośredni zasady, według których pozwani spełniają swoje podstawowe obowiązki wynikające z umowy kredytu – czyli obowiązek spłaty kredytu oraz obowiązek spłaty odsetek. Wskazać należy, iż w wyroku SN z dnia 4 kwietnia 2019 r. III CSK 159/17, SN wskazał, iż Klauzula indeksacyjna w umowie kredytu określa wysokość głównego świadczenia kredytobiorcy. (podobnie wyrok SN z dnia 9 maja 2019 r. I CSK 242/18. Jak wskazano powyżej bank skonstruował niejasną definicję „Tabeli kursów”, która nie pozwala określić zasad

ustalania kursów przez bank w oparciu o jasno sprecyzowane czynniki. Ponadto takie informacje nie zostały przedstawione pozwanym przez pracowników Banku przed podpisaniem umowy kredytu. Skoro ani z samej umowy, ani z informacji przekazanych kredytobiorcom przed jej zawarciem nie wynikały żadne wytyczne, pozwalające na obiektywne wyliczenie wysokości stosowanych w Banku kursów kupna i sprzedaży CHF, postanowień umowy kredytu dotyczących klauzuli indeksacyjnej nie sposób uznać za sformułowane w sposób jednoznaczny, co umożliwiło ich badanie pod kątem abuzywności.

Zgodnie z Art 6 ust 1. wskazanej powyżej dyrektywy: Państwa Członkowskie stanowią, że na mocy prawa krajowego nieuczciwe warunki w umowach zawieranych przez sprzedawców lub dostawców z konsumentami nie będą wiążące dla konsumenta, a umowa w pozostałej części będzie nadal obowiązywała strony, jeżeli jest to możliwe po wyłączeniu z niej nieuczciwych warunków. Zatem należy wskazać, iż klauzula indeksacyjna obejmująca warunek ryzyka kursowego jest abuzywna z uwagi na brak transparentności, asymetryczne rozłożenie ryzyka i przyznanie bankowi uprawnienia do swobodnego modyfikowania świadczenia konsumenta. Skoro ww postanowienia umowy kredytu są niedozwolonymi postanowieniami umownymi w rozumieniu art. 385¹ k.c. to należy uznać, że nie wiążą one powodów z mocy samego prawa od dnia zawarcia spornej umowy. Jednocześnie jednak z art. 385¹ § 2 k.c. wynika, że eliminacja niedozwolonych postanowień umowy co do zasady nie powinna prowadzić do jej nieważności, lecz do związania stron umową w pozostałym zakresie, z pominięciem niedozwolonych postanowień. Po usunięciu kwestionowanych postanowień umowa kredytu przybiera kształt umowy kredytu w walucie złoty polski, bez indeksacji do waluty CHF, z oprocentowaniem określonym według stawki referencyjnej LIBOR 3M. Postanowienia dotyczące mechanizmu indeksacji do waluty CHF dotyczą głównych świadczeń stron i ich wprowadzenie pozwoliło na zastosowanie w umowie oprocentowania według stawki referencyjnej odpowiedniej dla waluty CHF, a tym samym obniżenie w początkowym okresie obowiązywania umowy wysokości rat kredytu w stosunku do rat kredytu nieindeksowanego do waluty CHF. Na gruncie niniejszej sprawy jest bezspornym, że Bank nigdy nie zaoferowałby pozwanym umowy kredytu w złotych polskich nieindeksowanego do waluty CHF z oprocentowaniem opartym o stawkę referencyjną LIBOR 3M, zaś powódowie z uwagi na wysokość rat nie chcieliby zawrzeć umowy kredytu w walucie złoty polski

nieindeksowanego do waluty CHF z wyższym oprocentowaniem, opartym o stawkę referencyjną WIBOR (nie mówiąc już o tym, że na zawarcie takiej umowy przez pozwanych nie zgodziłby się Bank, ponieważ nie posiadali oni zdolności kredytowej do zawarcia umowy kredytu we wnioskowanej przez nich kwocie w kształcie umowy kredytu w walucie złoty polski nieindeksowanego do waluty CHF z oprocentowaniem w oparciu o stawkę referencyjną WIBOR). Skoro bez postanowień umowy kredytu, które zostały uznane za abuzywne, brak byłoby zgodnego zamiaru stron w rozumieniu art. 65 § 2 k.c. co do zawarcia umowy kredytu, umowę tą należy uznać za nieważną w całości.

Podkreślenia wymaga przy tym, że w toku niniejszego postępowania pozwani od początku do samego końca konsekwentnie popierali żądanie uznania umowy kredytu za nieważną, uznając taką sytuację za korzystną dla nich, pomimo tego, że zostały im nakreślone przez Bank potencjalne negatywne skutki upadku umowy. Nie ma więc podstaw do uznania, że upadek umowy niósłby za sobą negatywne skutki dla pozwanych, co w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wykluczałoby możliwość stwierdzenia nieważności umowy (por. wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 3 października 2019 r., C-260/18, Kamil Dziubak i Justyna Dziubak przeciwko Raiffeisen Bank International AG, LEX nr 2723333).

Należy zaznaczyć, że podstawą żądania strony powodowej była wyłącznie umowa kredytu, w oparciu o którą zostało sformułowane żądanie dochodzone niniejszym pozwem. Sąd jest związany podstawą żądania i nie mógł wyrokować z uwzględnieniem innego stanu faktycznego niż ten, który był wywodzony przez powoda. W związku z tym, iż powód wystąpił z żądaniem zapłaty opierając się na roszczeniu z umowy kredytu, która to umowa okazała się nieważna, powództwo podlegało oddaleniu.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd orzekł jak sentencji wyroku na podstawie powołanych przepisów. W pkt. II wyroku dokonano rozliczenia kosztów postępowania w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik postępowania określoną w art. 98 par. 1 k.p.c., na koszty postępowania złożyły się koszty zastępstwa procesowego w niniejszej sprawie w stawce minimalnej 10.800 zł wynikającej z par. 2 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015r oraz opłaty z za udzielenie pełnomocnictwa 2x 17 zł.